

Pongrácz Emese (ELTE Illyés Sándor Szakkollégium)

He for She (Szexizmus és kollektív cselekvés a külsőcsoport-szövetség kontextusában)

A csoporton kívüli szövetségesek (ally) különösen fontosak a társadalomban, mivel ők birtokolják a forrásokat és a hatalmat. Valódi változásra akkor számíthatunk, ha a kisebbségi csoport és a többség közösen gyakorolnak nyomást például a törvényhozásra (Lantos, 2020). Kísérletünkben azt vizsgáltuk, hogyan hatnak különböző feltételek mellett (moralitás, státusz kielégülése vs kontroll) a nők (leginkább munkaerőpiaci) hátrányainak tudatosítása férfiak nőkkel kapcsolatos attitűdjeire, érzelmeire, illetve a szövetséges kollektív cselekvésre való hajlandóságra. Szignifikáns különbséget találtunk a kontroll-moralitás és státusz-moralitás feltételek között kollektív cselekvésre való hajlandóságban. Vizsgáltuk továbbá, van-e különbség ellenséges szexizmus tekintetében az egyes tudományterületeken tanuló kísérleti személyek között az alapján, foglalkoznak-e az adott területen az egyetemeken társadalomtudományokkal, illetve milyen a nők aránya az adott területen, és szignifikáns különbséget találtunk ellenséges szexizmusban a két csoport között. Szintén vizsgáltuk, a férfiakkal szembeni ellenséges attitűd skálán (Hostility towards men) magasabb pontszámot értek el alacsonyabb-e a társadalmi cselekvésre való hajlandóság, ám ebben szignifikáns különbséget nem találtunk. Kutatásunk releváns implikációkat kínálhat mind a jövő szociálpszichológiai kutatásai, mind a feminista aktivizmus számára.

Schütz Brúnó (ELTE Illyés Sándor Szakkollégium)

A mentális nyelvtan leírásának egy próbája: a magyar rendhagyó ragozás átfogó (pszicholingvisztikai és kontrasztív) vizsgálata

A kutatás a pszicholingvisztikának arra a kérdésére irányul, hogy nyelvfeldolgozásunk pusztán szavak statisztikai alapon történő tárolásán vagy szabályalkalmazáson alapul-e. Előbbi szinte végtelen memóriakapacitást, míg utóbbi komplex szimbólummanipuláló működést feltételezne az emberi elme számára.

A kutatás korábbi hazai és külföldi kísérleteket alapul véve egy olyan új, elemi-transzformáció-alapú változó-struktúrát javasol a kísérletezésre, amely által nemcsak a rendhagyók és a rendes szavak, de a rendhagyó csoportok egymáshoz való viszonya is vizsgálhatóvá válhatna.

A változó-struktúra ellenőrzésére 2022. nyarán egy pilot tanulmány (N = 10 fő) is készült, amelyben a résztvevőknek pseudo-randomizált rendhagyó és kontroll szavakat kellett hangosan ragozniuk, gombnyomással pedig reakcióidő-mérés is történt. A varianciaanalízis alapján feltételezhető szignifikáns

különbség a mintában az egyes rendhagyó csoportok között a reakcióidő és a ragozási exptektancia/sikeresség tekintetében is.

Összefoglalva tehát az elemzés alapot szolgáltat egy jelenleg már futó, nagyobb elemszámú pszicholingvisztikai kísérlet számára, ezzel együtt egy olyan, a magyar grammatikát szisztematikusan áttekintő és komputációkon alapuló összefüggésrendszert és látásmódot javasolhat majd, amelyről érdemes lehet a strukturális nyelvészet és kognitív pszichológia közös metszetében gondolkodni a különböző nyelvi (akár pl. nyelvtörténeti) jelenségek pontosabb magyarázata érdekében.

Figus-Illinyi Rita (Szegedi Tudományegyetem)

A reziliencia elmélete – Mennyire reziliens a reziliencia a pszichológiában?

A reziliencia fogalma a 21. századtól a legkülönfélébb tudományterületeken jelent meg, úgymint az ökológia, a biztonságstudomány, pszichológia, társadalomtudományok. Pontos magyar nyelvű megfelelője nincs, leginkább „ellenállóképességként” jelenik meg a szakirodalomban (Székely, 2015). Annak ellenére, hogy a reziliencia fogalmát egyre több tudományterületen határozzák meg, a mögöttes folyamatok tisztázása egyre több kérdést vet fel. A pszichológiában használt fogalmi tisztázatlanságot azon multidiszciplináris területek fókuszpontjai és a köztük lévő különbségek mentén mutatom be, melyekből merít a pszichológia saját definíciójában. A reziliencia mint magyarázati keret áttekintése, az egyéni aspektusok mentén az elméleti fizika vonatkozásában, a klinikumban használt értelmezés és a pszichológiai terminus mentén kerül kibontásra.

Almási Mirkó (Szegedi Tudományegyetem) és Sebők Ákos (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A végrehajtó kontroll és az alvás összefüggéseinek vizsgálata

Megannyi kutatás rávilágított már arra, hogy az alvás nagy jelentőséggel bír a kognitív képességek működésére, hiszen alvás során konszolidálódnak azok az információk, melyeket napközben gyűjtünk.

Ezen kívül az alvás hatással van a végrehajtó kontroll működésére is, amelynek működése szintén jelentős befolyása van a mindennapjainkra. Ez a kognitív komponensrendszer felelős többek között a figyelmi fókuszunk megtartásáért, a külvilágból érkező ingerek, belső érzelmek és gondolatok összekapcsolásáért és tárolásáért, a viselkedés és érzelmek kontrollálásáért is. Nagy szerepet játszik mindennapi cselekedeteink összehangolásában, napjaink megtervezésében, újratervezésében. Olyan tevékenységek során azonban, amelyeket rutinszerűen, automatikusan végzünk, például bezárjuk az ajtót, ha elmegyünk otthonról, ki-